

Velejő szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, KEDD, 1909. JANUÁR 26.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 20. SZÁM.

Előfizetési tábla.
 Kassa:
 Egész évre . . . 14.— K
 Fél évre . . . 7.—
 Negyed évre . . . 3.50 „
 Egy óra . . . 1.20 „
 Vidéken:
 Egész évre . . . 20.— K
 Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Hirdetések petít sor szá-
 mítással díjszabás szerint

Munkás-gimnázium Kassán.

Az alakuló közgyűlés.

Kassa, jan. 25.

A tudományok népszerűsítése érdekében tegnap délután Kassán jelentős esemény történt. Megalakult az Uránia munkás-gimnázium. Rendeltesét e helyütt nem vázoljuk, hanem utalunk a következő tudósításra. Amit Puky Endre alispán és Blanár Béla városi főügyész mondott, az élesen megvilágítja az új kulturális intézmény hivatását. A gyönyörű eszmének kitűnő tolmácsolói akadtak e két szónokban; hisszük, hogy szavuk hatása alatt a társadalom széles rétegében s mindenfelé érdeklődést támaszt a munkás-gimnázium iránt.

Az alakulás.

A vármegyeház nagytermében tegnap délelőtt 11 órakor alakult meg az Uránia munkás-gimnázium, a kassai társadalom élénk érdeklődése mellett. Az alakuló közgyűlésen a védnökök közül megjelent Berczely Jenő v. b. t. t., táblai elnök és Szalay László főispán, míg az alakuló közgyűlést Puky Endre dr. alispán, díszelnök vezette.

Elnöki megnyitó.

Puky Endre dr. az elnöki székéből a következő nagystíllú beszéddel hívta életre a munkás-gimnáziumot:

Mélyen tisztelt Uraim!

Az előkészítő bizottság megtisztelő felszólítása folytán nekem jut az a kiváló szerep, hogy a munkás-gimnázium nagybizottságának mai alakuló gyűlésén az elnöki tisztet betöltsöm s megbeszélni és elhatározni való dolgainkat néhány szerény szóval megindítsam.

Ugy ebbeli, mint házigazdai minőségben tiszteletteljesen köszöntöm városunk hazafias és lelkes társadalmának itt megjelent minden egyes tagját s köztük első sorban a megalakítandó munkás-gimnáziumok igen tisztelt védnökei sorából Berczely Jenőt és Szalay Lászlót, akiknek megjelenés már egymagában is bizonyítéka annak a lelkes, önzetlen és jóakaratu pártolásnak, a melyben minden kulturális törekvést részesítenek s a melyet tisztelettel kérünk tőlük munkás-gimnáziumunk javára is.

Azután engedje meg a munkás-gimnázium előkészítő bizottsága, hogy itt a nyilvánosság előtt is leróhassam hálás köszönetemet a kitüntetésért, amellyel engem a munkás-gimnázium elnöki tisztéért méltatott.

Tanuim vannak rá, hogy e megtiszteltetését nem kerestem, sőt az elől kitérni igyekeztem, — s ha az unszólásra mégis hajlottam, tettem ezt annak megfontolása után, hogy a jó ügy érdekében kötelessége mindenkinnek arra a kijelölt helyre állani, a melyen bármely kis részben is hasznára lehet a munkás-gimnázium szeretetteljes felkarolására érdemes, sokra hivatott intézményének.

És megdöntöttem, hogy az én mindennapi mesterségem nem esik messze a munkás-gimnázium céljától; mert míg a munkás-gimnázium utján *társadalmi uton* akarjuk előmozdítani polgártársaink egy széles rétegének: a munkásosztálynak *szellemi* haladását, ugyanakkor a közigazgatás sem ismerhet más célt, mint a *közhatalom eszközeivel* fejleszteni a gazdasági és erkölcsi mellett a szellemi haladás feltételeit.

S ez a gondolat elvezetett oda, hogy mostani társadalmi gyűlekezésünknek nemcsak célja, hanem irányzata is egybe esik azzal, amit én a modern közigazgatás egyik irányelvűl vallok: polgártársaink jólétének önzetlen előmozdításával, — e jólétnek, a jelen egyetlen szellemi jólétnek, önzetlen általánosításával, demokratizálásával.

E szellemi jólét a tudás minél nagyobb mértékében áll.

Régen privilégium volt ez a tudás, amelynek még elemeit is csak nagy elmék sajátíthatták el erős akarattal; titokzatos kincs, a melyet kiváltságos kasztok féltékenyen őriztek.

Mily óriási a haladás a tudás terjedésében napjainkig, amidőn a század gyermeke egyedül az ismeretek fegyverzetével képes megvívni a maga fentartásának és boldogulásának mindennap megismétlődő nehéz gazdasági harcát s a midőn a nemzetek sorában is csak az a nemzet számíthat fenmaradásra és vagyoni jólétre, amely vezető szerepet tud magának biztosítani a művelődés terén.

A tudomány ekként privilégiumból közkinccsé lett, életszükségletté, a termelés minden ágának nélkülözhetelen motorikus erejévé.

Természetes tehát, hogy a tudománynak a munkás-osztály körében való általánosítása nemcsak a munkásoknak áll érdekében, hanem a társadalom egész összességének.

A társadalomnak érdekében, sőt kötelességében áll intézmények utján lehetővé tenni, hogy minden munkás, kiben az ismeretek bővítésének nemes vágya él, hozzájuthasson legalább egy töredékéhez a tudomány közkinccsének.

Ezt a célt akarja szolgálni a munkás-gimnázium; rendszeres oktatásban kívánja részesíteni mindazokat, a kiknek sem módjuk, sem alkalmuk nem volt arra, hogy elemi tanulmányaik elvégzése után a fokozatos haladásnak középiskolai ismereteit megszerezzék.

S hogy ezek száma mily nagy, azt bizonyítják a statisztikai adatok, a melyek szerint kb. 60.000 iparossegéd nem jut a továbbtanítás, de még talán az önképzés eszközeihez sem.

Lehet, hogy a kezdet itt is nehéz lesz. Am csüggedésre azért nincs okunk.

Hiszen az általános műveltség és vagyonosodás terén elől álló Angliában a múlt század első felében felállított munkás-tanfolyamok nagy részét a részvétlenség miatt kezdetben be kell-e zárni s ime ma már száz- ezrekre menő fizető iparos-hallgató járja szorgalmasan ezeket a kurzusokat.

Meg kell győznünk a munkásosztályt arról, hogy a jövő boldogulása tudásától s szorgalmától függ.

Meg kell győznünk a társadalmat arról, hogy önálló, gazdasági létet, magyar ipart csak művelt, tanult iparosifjuság munkájával teremthetünk.

Be kell látnunk, hogy a munkás-gimnázium nemcsak ezen törekvésekért vállalkozik nagy feladatra, hanem nagy szolgálót kíván tenni közviszonyaink konzolidációjának is, mert a politikai jogok előtt álló munkásosztály művelődését fogja hatékonyan előmozdítani.

Meg vagyok arról győződve, hogy az Uránia tudományos egyesület egisze alatt megalakítandó kassai munkás-gimnázium sikerrel fogja betölteni szép hivatását hazánk, társadalmunk s a magyar munkás-osztály javára. Ebben a biztos reménységben a munkás-gimnázium kassai bizottságának alakuló közgyűlését megnyitom.

A beszéd, mely az értékes gondolatok gazdagságával, egy előkelő elme tisztult nézeteivel és világos látásával határolta körül a kultúra nagyszerű szerepét s különösen a tudomány népszerűsítésének új szervét, a munkás-gimnáziumot, mély hatást keltett a jelenlevő intelligens közönségre. A hallgatóság sokáig s lelkesen tapsolta az elnököt.

Ezután Puky Endre dr. a jegyzőkönyv vezetésére Papp Illés dr. tanárt kerte fel, a jegyzőkönyv hitelesítésére pedig Horváth Balázs drt és Hegedűs János igazgatókat.

Üdvözlések.

Ez után felolvasták Molnár Viktor államtitkárnak, az Uránia elnökének üdvözlő sürgönyét, mely így hangzik:

Nagyságos Puky Endre alispán urnak. A kassai munkás-gimnázium mai megalakulása alkalmával hazafias munkálkodásukhoz szerencsét kíván és az alakulóülés lelkes tagjait szívből üdvözlő: Molnár Viktor, az Uránia elnöke.

Az üdvözlő sürgönyre az alakuló gyűlés a következőkben válaszolt:

Az Uránia munkás-gimnázium kassai nagybizottsága alakuló ülésén lelkes örömmel vette tudomásul Meltóságod üdvözlését és egyhangulag elhatározta, hogy Meltóságodat, mint a tudomány népszerűsítésének hivatott vezérét melegen köszönti és ebbeli hazafias tevékenységének teljes sikert kíván.

A munkás-gimnázium szervezete.

Blanár Béla dr. ügyvezető elnök mondott ezután nagyhatású beszédet a munkás-gimnázium szervezetről. A jövő sorsa a népek harca. A nemzetek önállósága a jövőben a műhelyekben fog eldőlni. A világ-gazdaságban azé lesz a vezető szerep, aki intelligensebb munkásosztály felett rendelkezik. Ennek az eszmének kell mindnyájunkat áthatni. Nem az izomerőre támaszkodva akarunk eredményeket elérni, hanem a tudás általánosításával.

A munkás-gimnázium első pillanatra úgy tűnik fel, mint lucus a non lucendó. Nem klasszikus nyelvismeretre oktat, hanem a középiskolai műveltséget, amely fokmérője az általános műveltségnek, akarja elterjeszteni a munkásosztály körében. Az általános műveltségnek rendszeres iskolája ez. A tanfolyam három évre szól és minden évfolyam

októberben kezdődik és március 1-én ér véget. Minden héten két vetítéssel kapcsolatos felolvasás és két sorozatos szabadelőadás tartatnak.

Az első évfolyamban a vetítéssel kapcsolatos felolvasások során a nemzeti történelem, földrajz, egészségügy és ipartörténet; a sorozatos szabadelőadások során a magyar irálytan különös tekintettel a polgári ügyiratokra, a gyakorlati számtan és mértan és az egyszerű könyvelés kerülne előadásra.

A második évfolyamban a magyar irodalom történet, a művelődés történet, a természettan alap elemei és története lenne vetítéssel kapcsolatos, míg az ábrázoló mértan, szabadkézi és szakrajz, kísérleti természettan lenne a szabadelőadások tárgya.

A harmadik évfolyamban a világtörténet, törvényismeret, alkotmánytan, nemzetgazdaságtan és mezőgazdasági isme, továbbá a természetrajz, vegytan és technológia kerülne előadásra.

A tanfolyam végeztével az Uránia által kiadott füzeteket osztogatják ki a hallgatók között. Az előadások természetesen a műhelyi munka végezte után, a helyi viszonyoknak megfelelően vennék kezdetüket. A teljes heti 4 óra megtartása, valamint a 3 éves tanfolyam az anyagi eszközöktől függ. A hét két szabad napján esetleg még pótló, ismétlő vagy társalgási órákat tartanának.

A tanfolyamnak minden 16 éven felüli egyén, aki írni-olvasni tud, hallgatója lehet, aki beiratásával az ügyrendnek aláveti magát. Minden hallgató lecke-könyvet kap, a tanfolyam végeztével pedig végbizonyítványt, amelynek egyelőre kvalifikacionális ereje nincsen.

Ezután még az anyagi eszközökre terjeszkedik ki. A munkásgimnáziumot az állam támogatja, de a társadalomnak kell fenntartania. Elismeri, hogy a társadalom nagyon sokfelé van igénybe véve, de minden esetben a cél hatásos. A munkásgimnázium célja pedig olyan nagy jelentőségű, hogy ennek támogatása alól a társadalom nem vonhatja ki magát. Ha kezdetben lesznek is nehézségek, az a meggyőződése, hogy lelkesedéssel mégis keresztül fogják vinni kitűzött céljukat.

Az előkészítés munkája.

Blanárnak tartalmas elaborátumáért köszönetet mondtak, majd az előkészítő bizottság munkájáról Bóbita Endre főreáliskolai tanár tett jelentést. Elmondotta az új intézmény keletkezésének történetét és mai stádiumát, majd bejelentette, hogy ez idén az idő előrehaladottsága folytán csak izeltető bemutatató előadások lesznek. A 12 előadásra a következők vállalkoztak: dr. Hoffmann Ferenc gazd. akad. tanár az amerikai munkáviszonyokról. Krantz Béla főreáliskolai és Hegedüs Anzelm főgimnáziumi tanár a földrajz, Bóbita Endre a fizika, Nyiredy Jenő dr. gazd. akad. tanár a vegytan, Kerekes György felső kereskedelmi isk. tanár a történelem, dr. Pap Illés főreálisk. tanár a világirodalom és dr. Sidlaner Jenő az egészségügy köréből.

Az előadások minden héten szerdán lesznek este 8-tól 9-ig egyelőre a főreáliskolában. Az előadások, amelyek vetítéssel és kísérletekkel lesznek egybekapcsolva, e hó 27-én veszik kezdetét. A gyűlés a bejelentéseket köszönettel vette tudomásul.

Pénzügyi gyűlések.

A Jelzálogbank közgyűlése.

A Kassai Jelzálogbank r. t. ma délelőtt 11 órakor, az intézet nagytermében, tekintélyes számu részvényes jelenlétében tartotta meg évi rendes közgyűlését. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság tagjai között a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankot, annak igazgatója Szirmai Arthur képviselte.

Szerecsányi László elnök megnyitván a közgyűlést, meleg hangon üdvözölte a megjelent részvényeseket. Engedelmet kér, hogy a hosszabb elnöki megnyitót mellőzhesse, mert az elért igen szép, fényes eredmény, mely az elmúlt üzleti év eredményét illusztrálja, a legékesebben beszél. A jegyzőkönyv vezetésére, az intézet jogtanácsosát dr. Grossmied Gézát, míg a jegyzőkönyv hitelesítésére Münster Tivadar és Szekeress F. Ödön részvényeseket kéri fel.

Gerlóczy Béla vezérigazgató ezután jelenti, hogy a meghívó és az 1908. évi mérleg szabályszerűen közhírré tétetett, valamint hogy Kassán 34 részvényes 317 részvényt, Budapesten a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál 23 részvényes 1230 részvényt letétbe helyezett. A közgyűlésen 27 részvényes jelent meg 1542 részvényvel és 1505 szavazattal.

Szerecsányi László elnök ezzel kapcsolatosan megállapítja a határozatképességet. Miután a részvényesek a jelentés felolvasását, melyet nyomtatásban már megkapta, mellőzni óhajtották, az elnök annak felolvasásától eltekintett. A közgyűlés erre a mérleget és a jelentés tudomásul vette az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadta.

Szerecsányi László elnök ezután a közgyűlés hangulatának megfelelően az ilyen fényes eredmény felett a legmelegebb köszönetét fejezte ki Gerlóczy Béla vezérigazgatónak, aki mint az intézet vezetője teljes érdemet szerzett, a nagyon sikertült üzleti eredmény kimutatása körül. Az elnök tolmácsolta meleg elismerést a részvényesek osztatlan helyesléssel fogadták.

Gerlóczy Béla, a maga részéről megköszönve az elismerést, kijelentette, hogy a jövőben is, az intézet fejlesztése lesz munkásságának irányítása.

Ezután a közgyűlés egyhangulag az igazgatóságba újra megválasztotta Maurer Gusztáv, Siposs A. Gyula és Weisz Fülöpöt, a felügyelő bizottságba Fabinyi Gyulát; a választmány tagjai lettek: Dick Boldizsár Kassa, Ékes Lajos dr. Kassa, Fuchs Ignác dr. Nagymihály, Lehoczky Béla Szikszó, Puky Endre dr. Kassa, Rosenberg Teofil dr. Eperjes, Szekeress F. Ödön Jászó, Zichy Károly gr. Bárca.

A közgyűlés alkalmából az elfogadott mérleg első szembeötlő eredménye a hatmillió koronát meghaladó betétállomány. Ha ezt az előző esztendő eredményével összehasonlítjuk nagy fellendülést konstatálhatunk. A betétállomány feltűnő szaporodása, a közönség nagy bizalmának jele, mellyel az intézet vezetősége iránt viseltetik. De úgy látjuk, a közönség bizalma nemcsak a betévek fokozott jelentkezésében nyilvánul, hanem az intézet egyéb banküzleteiben is elannyira, hogy ma a bank múlt évi forgalma 253 millió koronát mutat fel. Ez tekintélyes haladás. Természetesen következménye ennek a nyereség szaporodása s valóban kellemes helyzetben van az intézet, hogy 189000 korona nyereséget mutathat fel, ami cca 25.000 koronával több nyereséget jelent a tavalyinál. Ennek megfelelően a részvényesek öröme az intézet nagyobb osztalékot is adhat. Csak tavaly emelte egy koronával és az idén ismét egy koronával több osztalékot ad. Az ez évi 16 kor. osztalék a részvénytőke 8%-os kamatozását jelenti.

Az intézet nagy súlyt helyezett mindenkor a mobil természetű kihelyezésekre, úgy hogy a részvények jövedelmezőségét és minőségét tekintve, a Kassai Jelzálogbanki részvény ma már elsőrendű papírrá vált. A bank a társas üzleteket is felvette körébe és e címen több mint egy félmillió koronát látnak kihelyezve az elmúlt év mérlegében.

A bank ipari téren az elmúlt évben is közreműködött. Ipari ténykedésének eredménye az is, hogy a győri Bördisműtár-üzem Részvénytársaság Zollschan és Frankenstein Kassán flóktelepet létesített, ahol

ma már 50 munkást foglalkoztat. Társadalmi téren többek között II. Rákóczy Ferencnek, a nagy fejedelemlnek, Kassán létesítendő lovasszobrá javára tárgysorsjáték rendezését kezdeményezte és fáradozását fényes siker koronázta.

Mindezek után nemcsak a részvényesek nagy meglepedésére szolgálhat a bank fényes működése, de mi is bátran elmondhatjuk, hogy ha van intézet, úgy a Kassai Jelzálogbank az, mely minden téren kiterjeszti, nemcsak Kassára, de bátran kijelenthetjük, egész Felsőmagyarországra kiható áldásos közgazdasági tevékenységét.

A Takarékegyet közgyűlése.

A kassai Takarékegyet mint szövetséget vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta a városháza nagytermében XII. évi rendes közgyűlést, melyen az igazgatóság, felügyelő-bizottság és száznál több tag volt jelen.

Polinszky Emil elnök a határozatképességet konstatálva, az ülést megnyitotta s a jegyzőkönyv vezetésével dr. Aczél Gyula intézeti ügyész bizta meg. Az évi számadások elfogadása után elhatározta a közgyűlés, hogy a lejáró évtársulat üzleti eredményét 507.063 K. 07 fillért annak öt éves tagjai között a mai naptól kezdődőleg kifizetési és pedig törzsbetétként (heti 1 K. után) 296 K. 30 fillérjével. Az igazgatóság tagjai közül 7 tag és pedig Boros Béla, Bródy Frigyes, Kozora Endre, Lekly Gyula Münster Tivadar, Schürger Gusztáv, Sobek Jakab megbízatása lejárván, azok újból megválasztottak, ugyszintén a felügyelő bizottság öt tagja, névszerint: Fiedler Szilárd, Ganczfried Bertalan, dr. Gerster Zsigmond, Quirsfeld János és Víz Domokos. Felügyelő-biz. póttagok lettek: Weinberger Jakab és Adler Adolf. Az 1909 év végén lejáró társulat felszámolásához Buchner Béla, Friedmann Adolf, Jászai István, dr. Halmi Belát és Spitz Dezsőt küldte ki a közgyűlés.

A közgyűlés 6. pontja az alapszabály kiegészítése volt, mely behatós vita után egyhangulag elfogadott. Ezen alapszabály-módosítás azt célozza, hogy az eddigi évtársulati rendszer megtartásával részjegyes (üzletrészes) tagok is lehessenek. Eszerint a heti befizetőkön kívül oly tagok is felvétnének, kik 20 hónapon át havi 5 K.-ás részletek befizetésére vállalkoznak. Egy részjegy értéke ilyképen 100 K. Mindenki jegyvezhet tetszésszerűen számban és az év bármely hónapjában 100 K.-ás részjegyeket, anélkül, hogy az év elejétől utánfizetéseket kellene eszközölnie. Ezután Zahler Aladár a tagok nevében az elnöknek, igazgatósági tagoknak, felügyelő-bizottságnak és tisztikarnak köszönetet mondott sikeres működésükért és ennek jegyzőkönyvbe vételét indítványozta, amit a közgyűlés egyhangulag elfogadott.

A napirend ezzel ki volt merítve, a jegyzőkönyv hitelesítésére Gillingner János, Kohányi Kálmán és dr. Zahler Aladár kérték fel s a népes közgyűlés az elnök éltetésével ért véget.

HIREK.

— Társadalmi zsúr. Nagyszerű zenei élvezetben volt része tegnap az V-ik társadalmi zsúr nagyszámu közönségének. Több klasszikus zeneszámot interpretáltak a kiváló műkedvelők; a közönség valamennyi szereplőnek lelkesen tapsolt.

— Kassa város közgyűlése. Kassa város törvényhatósági bizottsága holnap délután Szalay László főispán elnökle alatt közgyűlést tart. A tárgysorozat főbb pontja: a déliországi károsultak segélyezése; két közigazgatási bizottsági tagnak megválasztása; az esküdtek összeiró bizottságba két kiküldött bevalasztása; a korcsolyázóegylet kérvénye; a lovatató bizottság meg-

alakítása; a polgári társaskörrel a Lócsei-ház bérletére kötött szerződés jóváhagyása; adakozás Jókai Mór szobrára; Landau A. felebbezése boltbér ügyben.

— A galambutcai rablójelkosság. A rendőrség hivatalos jelentése szerint *Hajnal* Lidia gyilkosának kézrekerítése ügyében több irányú nyomozást folytat. Eddig 100-nál több kihallgatás történt, de eredménytelenül. Budapesten is nyomozott Cselényi 2 detektívvel, mindenkit kihallgatott, aki *Hajnal* Lidiával bizalmasabb viszonyban volt. Testvérét Zsófit s egy sereg rendőri felügyelet alatt álló nőt. Kihallgatták azokat is, akikkel levelezett: egy tenoristát és egy őrmestert. Nem tudtak semmit. Papp Béla ügyében a gyanuokokat nem közli a rendőrség, most annak megállapításán fáradozik, hogy a gyanúsított fiatal ember bűnös-e vagy ártatlan. Több tanu állítja, hogy *Hajnal* Lidia főleg *Karnis* József mérszárosságától és egy *Szöke* nevű bérkocsistól rettegett; ezektől való félelmében kért fegyverviselési engedélyt. A sok kihallgatás nem szolgáltatott biztos nyomot. A vizsgálat tovább folyik.

— Akit kiraboltak. A poprádi rendőrség egy nyomozat során megállapította, hogy egy munkásokból álló csapat múlt év augusztusában Kassa mellett, az országon egy kerékpárost kirabolt. A rendőrség felkéri, hogy a kirabolt egyén jelentkezzen.

— Megfagyott asszony. Özv. Lintner Jánosné, ma éjjel a József-utca 40. számú lakáshoz tartozó fatartóban aludt. Reggelre megfagyott. Hulláját kiszállították a köztemetőbe.

— Hirtelen halál. Tegnap délelőtt a Szent László utca 1. számú házban halva találták Balázs Anna 56 éves városi kegydíjas asszonyt. A rendőrorvos megállapította, hogy szívszélhűdés okozta halálát.

— Magyar Otthon. Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Rézágak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

Szoptató anyák

eljük hatását csak növelik és gazdagítják a SCOTT-féle Emulsió használat által.

Kimerültség megszűnik,

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — a halászt — kérjük figyelembe venni.

s a csecsemő rózsásabbá, vidámbbá és pajzánabbá válik, mint valaha volt.

Az anyaságnak bármily válsávaságos percében, a

Scott-féle Emulsió

erőt kölcsönöz, bátorít s emellett kellemes ízű és könnyen emészthető.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható minden gyógytárban.

Színház.

— Szerződés. Komjáthy János szinigazgató kassai társulatához szerződtette *Komáromi* Margitot, aki legutóbb a nagyvárad színház tagja volt. *Komáromi* Margit vasárnap este lép fel először Gárdonyi Géza „*Fehér Anna*” című drámájában.

— A Tosca opera próbái. A kassai szinpad mostanában Puccini elragadó szép-ségű muzsikájáról hangos. Délelőttökint a világhírű *Tosca* opera próbái uralkodnak a szin-

padot. A próbák már zenekari kísérettel mennek s a szereplők lelkes buzgalma következtében, már teljes szépségében kibontakozik az opera. Most már a végső simításoknál, a finom árnyalások biztosításánál tartanak a próbák, elannyira, hogy a premierig bátran kiállja a kritikát a *Tosca* bemutató előadása. Holnap érkezik lovag Ferrari olasz tenorista, aki mint vendég az opera egyik főszerepét Cavaradonit énekli. A kiváló tenorista vendégjátéka csak fokozza az előadás iránt méltán jelentkező érdeklődést. A színház nappali pénztára a *Tosca* három előadására előjegyzések már is elfogad.

Színházi műsor:

Hétfő: *Henschel fuvaros*. Színmű.

Kedd: *Tatárjárás*. Operette.

Szerda: *A szökimondó asszonyság*.

Csütörtök: bérletszünetben, itt először: *Tosca*. Opera.

Péntek: másodsor: *Tosca*.

Szombaton: harmadsor: *Tosca*.

Vasárnap: d. u. *A tanítónő*.

este *Erdős Julcsa*.

Hétfő: másodsor: *Erdős Julcsa*.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése

Budapest, jan. 25.

A képviselőház mai ülésén *Justh* Gyula elnökölt, aki azt délelőtt fél 11 órakor nyitotta meg. Az elnöki előterjesztések során bemutatta az olasz parlament elnökének köszönő válaszát.

Az adójavaslatokhoz elsőnek *Baross* János szólalt fel, aki először *Sándor* Pállal polemizált, majd hivatkozott a délvidéki sváb gazdák nagy küldöttségére, amely az adóreformot sürgette a kormánytól és ez volt a kisczárák óhajának igazi megnyilatkozása. A kataszter kiigazítását maguk az agráriusok is követelik.

Ezután *Isssekutz* Győzőnek kellett volna beszélnie, de nem volt jelen, mire *Surmin* György beszélt horvátul.

Szünet után *Vlad* Aurél nem fogadja el a javaslatot, mert az a nagybirtok kedvező viszonyait tartja fenn és erősíti meg. A kormány mindaddig nem állhat elő ilyen javaslatokkal, amíg az alsóbb néposztályoknak nem adnak nagyobb befolyást a közügyek intézésébe.

Roics Milán horvát beszéde után az ülés véget ért.

Justh a királynál.

Budapest, jan. 25.

Justh Gyula elnök ma délután 2 óra 30 perckor Bécsbe utazott, ahol a magyar házban száll meg és holnap délelőtt 11 órakor a király külön kihallgatáson fogadja.

Justh ma száz ceglédi polgár aláírásával sürgőnyt kapott, amelyben üdvözlük őt, mint az önállóbank előharcosát.

A horvátok akciója.

Budapest, jan. 25.

A horvát képviselők közül tizenketten tegnap este a Continental szállóban értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy erős akcióit indítanak a horvát koalíció továbbbi bomlásának megakadályozására. Az adóvitában a horvátok részéről még két képviselő szólal fel.

Apponyi beteg.

Budapest, jan. 25.

Apponyi Albert gróf erős zsabát kapott bécsi utja alkalmával és így most orvosai tanácsára több napig ágyban marad.

Tűz egy nyomdában.

Budapest, jan. 25.

Ma délelőtt a *Stephaneum* nyomda egyik mellékhelyiségében tűz ütött ki. A tűzoltóság is kivonult, de az oltás nagyon nehezen ment, a szűk udvar miatt nem lehetett bejutni a tűz színhelyére. A tűz átcsapott a szomszéd házba is, de a papirraktárt megmentették. A kár így is százezer korona.

Hirek Messinából.

Róma, jan. 25.

Messinában tegnap 117 holtestet húztak ki a romok alól:

A községtanácsot több szabálytalanság miatt felfüggesztették és a polgármestert átadták a katonai hatóságnak.

Egy orvos bünpöre.

Budapest, jan. 25.

A budapesti törvényszék ma tárgyalja dr. Bolgár Ödön orvos bünpörét, akinek bűnös operációja következtében Szluha Pálné meghalt.

Elfogott gyermekrontó.

Budapest, jan. 25.

A budapesti rendőrség elfogta Szlávik István facér péksegédet, aki több kis lányt megrontott.

Nyílt tér.

Az e rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Gyógyszertár-átvétel!

Tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség tudomására, hogy Székely-Doby Géza urnak a városháza mellett levő „Istenszem”-hez címzett gyógyszertárát megvettem.

A gyógyszertárát lassanként át fogom alakítani a modern igényeknek megfelelőleg és a legelkiesmeretesebben, a közegészségügyi törvényeknek rendelkezése szerint fogom azt vezetni.

Nagybecsü bizalmát kéri

kiváló tisztelettel:

Puky Miklós
gyógyszerész.

Kassa, 1909. január hó 20-án.

Kassai Nemzeti Színház.

1909. január hó 25-én (páros)

Henschel fuvaros.

Dráma 5 felv. Irta: Gerhart Hauptmann.
Fordította: Molnár Ferenc.

SZEMÉLYEK:

Henschel fuvaros	— — — —	Dr. Rác Ede
Henschelné	— — — —	Burányiné
Schäl Hanno	— — — —	Fáy Flóra
Walthar, lökereskedő	— — — —	Serfőzy Gy.
Siebenhaar	— — — —	Miskey József
Wermelskirch	— — — —	Bartha István
Wermelskirchné	— — — —	N. Bodroghy Lina
Wermelskirch Franciska	— — — —	Étsy Emilia
Hauffe	— — — —	Faragó Ödön
Gyuri	— — — —	Bársony Aladár
Fabig	— — — —	Ujvári Lajos

MEGHIVÓ

a Kassai Takarékpénztár

1909. február hó 10-én, d. e. 11 órakor

Kassán, az intézet helyiségében tartandó

LXIV. rendes közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A zárszámadások előterjesztése, a felügyelő-bizottság jelentésével.
3. Az 1908. évi mérleg megállapítása, a nyereség hováfordítása és a felmentvény iránti határozathozatal.
4. Hét felügyelő-bizottsági tag választása.
5. Közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság kiküldése.
6. Új alapszabályok.
7. Igazgatósági tag választás.
8. Esetleges indítványok tárgyalása.

Kassán, 1909. évi január 23-án.

Az igazgatóság.

A mérleg és évi jelentés nyolc nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekinthető.

A részvények intézetünkénél, továbbá a Magyar Általános Hitelbanknál, a Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbanknál, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületnél és a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál tehetők le legkésőbb 3 nappal a közgyűlés előtt. (Alapsz. 43. §.)

Kassai jelzálogbank részvénytársaság

az életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet üzletágai közé bevezette és e célból egy elsőrangú biztosító intézettel lépett szoros összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő: A belépni szándékozó kötelezi magát 1 K-ás heti részletek fizetésére. A befizetéseket nem kell feltétlenül hetenként eszközölni, előre esetleg több részlet is lefizethető. Ezzel kapcsolatban egyszersmind életét is biztosítja. 15 év elteltével, a mikor is az 1 koronás heti befizetés kamatos kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis 1000 koronát kézhez kapja. — Amennyiben azonban már az első részlet befizetése után elhaláloznék, az egész 1000 K haladéktalanul esedékessé válik. Ha azonban a díjak befizetését 15 év előtt beszüntetné, úgy betétjét kamatos kamatjaival együtt bármikor kézhez kaphatja.

A biztosításért évről-évre csökkenő minimális pótdíj fizetendő, a mely az utolsó években már csak circa 2—3 fillért tesz ki.

Beléphetnek 20—60 évig terjedő életkorban levők.

Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás tételt is jegyezhet.

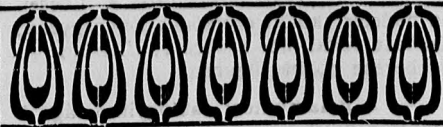
Amidőn a nagy közönség figyelmét erre ez életrevaló takarékosági módra tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszerű legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az az összeg, a mely ilyen módon jegyeztetett.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az üzletágat bevezető

Kassai Jelzálogbank r.-t.

Hirdetések felvételnek a kiadóban

Murányi József kiadó.

Olcsó pirszén (Koksz).

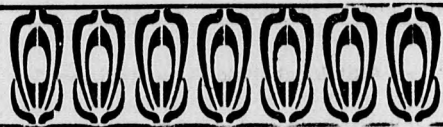
A kassai légszeszgyárban kapható:

Darabos pirszén 100 kg. 4.20 K

Dió pirszén 100 kg. . 4.40 K

A házhoz szállítás és elhelyezés 100 kilogrammonként 20 fillér.

Légszeszgyár és villamtelep igazgatósága Kassán.

Katholikus

családnál szerényebb igényű vidéki gyermekek teljes ellátásra mérsékelt havi díj mellett elfogadtatnak.

Cím a kiadóhivatalban.

Makulatura papír

kicsiben és nagyban
jutányos áron kapható

a „NAPLÓ” kiadóhivatalában Kassán,

Kossuth u. 16. (Bejárat a Fazekas-utcaéról.)

Szatócok

mellékkeresetre, minden tőkebefektetés nélkül szert tehetnek. — Közelebbi adatokkal szolgál a „Napló” kiadóhivatala Kossuth Lajos-utca 16.

A januárban előléptetett vagy a honvédséghez áthelyezett tartalékos tiszt urak FÉLÁRON szerezhetik be egyenruhájukat

LICHTIG LIPÓTNÁL
Kassa 16-utca 103.

Közös egyenruhákat átcsereél honvédségi egyenruhákért.

Klobusitzky-utcán

a Forgách-féle kastély, parkkal, sarokház és építkezési telkek előnyös feltételek mellett eladó. :: Bővebbet Dr. SZAUBERER és Dr. HERCZ ügyvédek irodájában Fő-u. 29.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.